

โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2551 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีพระราชดำริ ใจความว่า

“ปัญหาสัตว์ทะเลธรรมชาติในน่านน้ำไทยลดน้อยลงมาก รวมทั้งพลังงานน้ำมันเชื้อเพลิงและปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ออกเรือจับสัตว์น้ำธรรมชาติในทะเลที่ห่างไกลส่งผลให้ต้นทุนสูงขึ้นไปมาก ดังนั้นสัตว์น้ำที่จับได้ขายแล้วไม่คุ้มทุน”

และทรงมีพระราชดำริว่า

“ในอนาคตผลผลิตสัตว์น้ำทะเลต่าง ๆ จากฟาร์มทะเลเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบผสมผสานที่ถูกสภาวะอนามัยแวดล้อมคืนสมดุลด้วย จะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำคัญทดแทนการออกไปจับสัตว์น้ำในทะเลที่ห่างไกล”

ซึ่งนางวาสนา เทพหัสดิน ณ อยุธยา น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดิน จำนวนกว่า 82 ไร่ ณ หมู่ 5 ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี กรมประมงจึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรองรับและสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินงานโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มผลผลิตทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติ
2. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
3. ศึกษาและพัฒนาการทำฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตัวชี้วัด

1. **กิจกรรมผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ**
เชิงปริมาณ: ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 1,000,000 ตัว
เชิงคุณภาพ: เพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำให้แหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์
2. **กิจกรรมจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ**
เชิงปริมาณ: มีจุดเรียนรู้และสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำระบบปิดในโรงเรือน สาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลสาธิตการบริหารจัดการสัตว์น้ำ และการสาธิตแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน 4 จุด
เชิงคุณภาพ: สนับสนุนข้อมูลสำหรับถอดแบบเรียนรู้ประจำจุดสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. ฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริ
2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเพชรบุรี

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	หน่วย	แผน	ผล	ร้อยละ
1. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	ตัว	1,000,000	200,000	20.0
- ผลิตพันธุ์กุ้งแชบ๊วย กุ้งกุลาดำ และปลากะพงขาว จำนวน 1,000,000 ตัว เมื่อปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติบริเวณชายฝั่งทะเล				
2. จุดเรียนรู้และสาธิตฯ	แห่ง	4	1	25.0
ดำเนินกิจกรรมจุดเรียนรู้และสาธิตการแปรรูปปลานวลจันทร์ทะเล จำนวน 1 แห่ง				

ผลการเบิกจ่าย

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละ
ฟาร์มทะเลตัวอย่างฯ	1,704,100	255,394.6	14.9

การต่อยอดและขยายผลสู่ชุมชน

1. **การต่อยอดกิจกรรม**
 - ฟาร์มทะเลฯ ได้ต่อยอดกิจกรรมจุดสาธิตฯ ด้วยการจัดฝึกอบรมให้ผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง เช่น การฝึกอบรมการแปรรูป เป็นต้น ให้ผู้ที่สนใจมีแนวทางในการนำความรู้ไปประกอบอาชีพต่อไป โดยปัจจุบันมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดระยอง จำนวน 1 กลุ่ม ที่เข้ามาขอฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานใหม่ทุกปี
 - ฟาร์มทะเลฯ ได้ต่อยอดกิจกรรมผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ด้วยการนำพันธุ์สัตว์น้ำ ที่มีความน่าสนใจมาทำการขยายพันธุ์และส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเพาะเลี้ยง อาทิ กุ้งก้ามกรามมาโคร 1 ปลานิลแดง ปทุมธานี 1 เป็นต้น โดยมีเกษตรกรทั่วประเทศกว่า 20 ราย สนใจนำพันธุ์สัตว์น้ำดังกล่าวไปเลี้ยงเพื่อสร้างรายได้
2. **การขยายผลสู่ชุมชน**
ฟาร์มทะเลฯ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการประมง โดยเฉพาะการเลี้ยงสาหร่ายนางงุ้งแก่เกษตรกรทั่วประเทศ โดยปัจจุบันมีเกษตรกรในเครือข่าย จำนวน 62 ราย ที่มีการเพาะเลี้ยงและจำหน่ายสาหร่ายนางงุ้งทั่วประเทศ